

## РОЗРАХУНКОВА РОБОТА

### Оцінка стану природно-заповідного фонду України та її окремої адміністративної одиниці

**Мета:** вивчити показники, що використовуються при оцінюванні стану природно-заповідного фонду, навчитися розраховувати показник заповідності та оцінювати стан ПЗФ України та її окремої адміністративної одиниці.

#### Теоретичні відомості

Оцінка стану природно-заповідного фонду проводиться за такими показниками:

1. *Загальна кількість природно-заповідних територій та об'єктів певної території ( $N_{\text{заг}}$ ).*

2. *Загальна площа ПЗФ певної території, ( $S_{\text{ПЗФ}}$ ), га.*

3. *Характеристика якісного складу природно-заповідного фонду певної території, яка врахову категоріальний склад природоохоронних територій. В Україні виділяють 11 різних категорій. Оцінка якісного складу проводиться згідно таблиці 1.*

4. *Відсоток заповідності території ( $S_3$ ) розраховується за формулою 1, як відношення площі ПЗФ певної території ( $S_{\text{ПЗФ}}$ ) до її загальної площі ( $S_2$ ):*

$$S_3 = \frac{S_{\text{ПЗФ}}}{S_{\text{заг}}} \times 100, \% \quad (1)$$

Оцінка природно-заповідного фонду певної території за відсотком заповідності здійснюється згідно табл 1.

Таблиця 1 - Оцінка природно-заповідного фонду за якісним складом і відсотком заповідності

| Оцінка  |                | Якісний склад<br>(кількість категорій) | Відсоток<br>заповідності |
|---------|----------------|----------------------------------------|--------------------------|
| в балах | описова        |                                        |                          |
| 1       | низька         | 1 - 2                                  | 0 - 2                    |
| 2       | задовільна     | 3 - 4                                  | 2,01 - 4,0               |
| 3       | достатня       | 5 - 7                                  | 4,01 - 6,0               |
| 4       | висока         | 8 - 9                                  | 6,01 – 8,0               |
| 5       | дуже<br>висока | 10-11                                  | більше 8,1               |

### Завдання до виконання

**Завдання 1.** Використовуючи роздатковий матеріал «Кадастрові відомості про території та об'єкти ПЗФ України», визначити загальну кількість ( $N_{\text{заг}}$ ) і площу ( $S_{\text{ПЗФ, га}}$ ) природно-заповідних територій та об'єктів певної адміністративної території, Результати записати в табл. 2.

Таблиця 2 - Кількість і площа територій та об'єктів ПЗФ адміністративної одиниці

| Категорії ПЗФ                            | $N$              | $S_{\text{ПЗФ, га}}$ |
|------------------------------------------|------------------|----------------------|
| Природні заповідники                     |                  |                      |
| Біосферні заповідники                    |                  |                      |
| Національні природні парки (НПП)         |                  |                      |
| Регіональні ландшафтні парки (РЛП)       |                  |                      |
| Заказники                                |                  |                      |
| Пам'ятки природи                         |                  |                      |
| Заповідні урочища                        |                  |                      |
| Дендрологічні парки                      |                  |                      |
| Ботанічні сади                           |                  |                      |
| Зоологічні парки                         |                  |                      |
| Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва |                  |                      |
| <i>Всього</i>                            | $N_{\text{заг}}$ | $S_{\text{ПЗФ, га}}$ |

**Завдання 2.** Розрахувати відсоток заповідності певної адміністративної одиниці України.

**Завдання 3.** Оцінити стан ПЗФ певної адміністративної території за якісним складом і відсотком заповідності.

### Питання для самоперевірки

1. Назвіть показники за якими здійснюють оцінку природно-заповідного фонду.

2. За якою формулою розраховують відсоток заповідності території.
3. Що характеризують якісні показники оцінки стану природно-заповідного фонду певної території?
4. Як оцінюють природно-заповідний фонд за якісним складом і відсотком заповідності?